

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД

Милоша Обилића 39 Бањалука, Тел/факс 051/430-110, 051/430-100; e-mail:
pedagoski.zavod@rpz-rs.org

Број: 07/2.01/031-614-63/18

Датум: 24. 5. 2018. године

На основу овлашћења из члана 170. став 2. и члана 171. Закона о основном образовању и васпитању Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 44/17) и овлашћења утврђеним чланом 7, 9, 10. и 11. Правилника о школском надзору („Службени гласник Републике Српске“ број 4/04), просвјетни савјетник за разредну наставу др Маринко Савић је 17. маја 2018. г. остварио непосредан увид у реализацију огледног часа наставнице Аиде Гутић у Основној школи „Свети Сава“ Зворник и сачинио:

ЗАПИСНИК

о стручно-педагошком надзору.

Циљ стручно-педагошког надзора је вредновање успјешности реализације огледног часа

Задачи:

- Основни персонални и радни подаци,
- Припрема и реализација огледног часа
- Образложење огледног часа
- Општи услови за рад,
- Методичка организација наставе,
- Евалуација огледног часа,

Основни персонални посаци

Аида Гутић је завршила Учитељску школу у Тузли и стекла стручно звање учитељ, Правни факултет у Сарајеву, стекла стручно звање дипломирани правник и Педагошки факултет на Независном универзитету Бањалука, и стекла стручно звање професор разредне наставе. Радник је ОШ „Свети Сава“ Зворник од октобра, 2001. године. Стручни испит је положила 2003. године на Педагошком факултету у Бијељини. Има седамнаест година радног стажа. У оквиру стручног усавршавања присуствовала је групном савјетодавно-инструктивном раду, који организује и реализује Републички педагошки завод Републике Српске

Припрема и реализација огледног часа

Процедура за реализацију огледног часа је извршена према Стручном упутству за припремање, реализацију и евалуацију огледног часа. Пошто је обавијестила директора школе да жели да реализује огледни час, наставница је послала захтјев просвјетном савјетнику, са образложењем и писаном припремом. Просвјетни савјетник се сагласио да припремљени концепт наставе има елементе огледног часа. Настава је заказана 17. маја 2018. године у ОШ

„Свети Сава“ Зворник. Као евалуатори и посматрачи настави су присуствовали директор школе и педагог, а позвани су и наставници разредне наставе: једна наставница из ОШ „Прва основна школа“ Сребреница и три наставника из ОШ „Свети Сава“ Зворник. С обзиром да су гости посматрачи били из општине Сребреница и града Зворника, час је имао статус **регионалног огледног часа**.

Образложење огледног часа

Огледни час је реализован у трећем разреду по концепцији интегрисаног тематског дана. Кроз цјелодневну активност, без уобичајеног временског оквира (наставног часа) и диференцираних активности везаних за поједине наставне предмете, интегрисани су садржаји природе и друштва, српског језика, математике, ликовне културе и музичке културе. Тачније, извршена је систематизација наставних садржаја везаних за дивље животиње, правопис, граматику, културу изражавања, све четири рачунске радње у првој стотини, компоновање различитих облика и понављање елемената основне музичке писмености (разликује и репродукује бројање на 2, 3 и 4, препознавање трајање тона и слично).

Интегрисани наставни дан је концепципиран у виду низа различитих активности, које су реализоване кроз смјену фронталног, групног, рада у пару и индивидуалног рада. Основна карактеристика је у напуштању дидактичког формализма разредно-предметно-часовна структура, него су активности трајале зависно од реалних фактора (сложености, организацијских потреба, заинтересованости ученика и слично). У раду се није познавала граница у којој престају или наступају садржаји одређеног наставног предмета, него су активности биле измјешане, тако да су се истовремено, у различитим групама ученика, реализоване активности из природе и друштва, српског језика, математике, ликовне и музичке културе. Нарочиту вриједност демонстрираног наставног рада је имао успјешан покушај да се дио наставних активности реализује кроз искуствено учење (учење кроз демонстрирање улога) и игру, што је сада занемарено у нашим школама. Нарочито је учење кроз игру је занемарено у овом узрасту и у оваквим садржајима, а у приказаном примјеру је дало одличне резултате. На крају, наставница је показала и ефикасно коришћење савремених техничких средстава, али и ресурса из локалне заједнице у сврху подизања квалитета наставе доводећи искусног ловца који се активно укључио у наставни процес.

Општи услови за рад

Одјељење трећег разреда има двадесет девет ученика. Настава се реализује у учионици која је пространа, чиста и опремљена савременим техничким средствима (интерактивна табла, рачунар, пројектор, касетофон). У учионици, поред задњег зида, се налазе ормарићи у које ученици одлажу радне материјале, прибор, свеске... тако да у торби носе само неопходне уџбенике, чиме им је знатно олакшана ђачка торба. Зидови учионице су украшени ученичким радовима, апликацијама, порукама и сл. Намјештај је у одличном стању. Прозори су заклоњени завјесама. Ученици сједе на традиционалан начин, прилагођен фронталној и индивидуалној настави и раду у пару, али се та формација брзо и рутински, по потреби трансформише у групни рад.

Методичка организација наставе

Настава је почела у фронталном облику, уз помоћ „паметне табле“ загонетним стиховима о дивљим животињама. На табли пишу загонетни стихови, а ученици одговоре на коју се животињу стих односи, а затим, ученик који је одговорио, илази пред таблу и додиром на таблу отвара рјешење питалице, чиме се добије и одговор да ли је ученик открио „скривену“ животињу у питалици. Након пет таквих питалица, уз помоћ питања учитељице, заједно су поновили оно што су већ учили о дивљим животињама.

Након тога је услједила презентација домаће задаће, на занимљив и неуобичајен начин. За домаћу задаћу ученици су подијељени у пет хетерогених хрупа. Свака група је имала задатак да направити пано са занимљивостима једне дивље животиње за коју су задужени. Ученици су се сами договорили гдје, акда и како ће да раде. Оваква задаћа је имала вишеструку вриједност: ученике је упутила да кроз истраживачки рад сакупе што више занимљивости о одређеној дивљој животињи, афирмисала је учење и коришћење више

различитих izvora, подстакla je на тимски рад и сврсисходно учење и послије школе, (у условима који се разликују од школских); произвела је дружење ученика ван школе; ученике је ставила у нову ситуацију (истраживачи, креатори, презентатори), што најбоље доприноси функционалном учењу. У току наставе, свака група је излазила пред таблу и уз помоћ урађеног плаката, сваки ученик из групе је имао задатак да објасни један сегмент урађене презентације (нпр. чиме се животиња храни, колико може да претрчи...). На крају су на помоћној бијелој табли залијепили своју презентацију. Када су завршене презентације имали смо пет пореданих презентација на табли (медвјед, јелен, зец, вук и лисица). Наставница је додатним питањима провјеравала колико су ученици добро научили занимљивости о животињама. Наставница је користила сваку прилику да ученике упути како да се јасно изражавају, да правилно говоре, како да презентују, тако да је остварен шири аспект васпитно-образовног утицаја на ученике. Методичко богатство презентованог начина рада је унаприједила и активност у којој су ученици на основу звучног записа препознавали која се животиња како оглашава. Тако да је остварена употреба чула вида и слуха у пуној мјери. Настава је праћена веселим расположењем ученика. Наредни дио наставног дана је имао другачију, нову концепцију. Ученицима је објашњено да ће радити помоћу „електронске учионице“, што им је, очигледно, било познато. еУчионица је представљала модел рада по концепцији „Доситеј“ у коме су ученицима подијељени мали рачунари. Наставница је поновила раније добро утврђена четири корака за рад у еУчионици а који су се односили на припрему рачунара, укључивање рачунара, конекцију и пријављивање. Рад је био у пару, тако да су два ученика имали један рачунар. Сваки пар је добио низ задатака из формираних пет група, (како су били подијељени и за рад за домаћу задаћу). Користећи „централни“ рачунар наставница је слала задатке паровима, прихватала и архивирала њихове одговоре, те касније, на провјери, приказивала резултате сваке групе. Ученици су имали техничку могућност (приступ рачунарима) да сарађују унутар група, што је још више подигло ниво активности ученика. Иако су активности биле интегрисане у наставној теми „Дивље животиње“, групе су добиле задатке из српског језика, математике, ликовне и музичке културе. Задаци су били различитог типа и облика: од захтјева да се присјете, до сложенијих задатака у којима је потребна већа мисаона активност (анализа, закључивање и слично). Након извјештаја група (по паровима, јер је свака група имала по три пара), услиједила је пауза за ужину.

Наставак рада је имао посебну ефектност која доприноси ефикасном учењу. Ефектност се заснивала на изненадном доласку „правог“ ловца и његовом укључивању у наставни рад. Након уводног представљања и основних питања о ловцу, договорено је да ће сваки ученик имати прилику да ловци поставља питања, али на оригиналан начин. Формиран је „студио“ ученици су добили улоге новинара (чак су имали микрофон и акредитацију што је додатно „озваничило“ разговор). Ученици су се измјењивали у улози новинара, а ловац је сваком „новинару“ одговарао. Ефикасност и функционалност оваквог начина рада се огледа у позицији ученика. Ученик није био у устаљеној позицији да одговара на питања, него, у, за њега, досад прилично непознатој ситуацији, да поставља питања. Улога испитивача је сложенија од онога који одговара, јер за добро осмишљено, правилно дефинисање, питања потребна додатна компетенција није само материјално знање. Ток активности је показао да су се ученици одлично снашли у новој улози, да уживају у раду и да су у стању поставити врло смислена, занимљива и важна питања.

Наставни дан је завршен „рецитацијом под маском“. Ученици су под маскама (које су раније израдили на часу ликовне културе), рецитовали стихове везане за животињу коју је маска представљала.

Након тога је услиједио завршни дио у коме су ученици, помоћу припремљених листића, оцјењивали начина рада, своје задовољство и резултате рада. С обзиром да је евалуација вршена електронским путем и обрада података је била аутоматска. Резултати евалуације су показали да су ученици били веома задовољни начином рада и наученим, али су са највећим одушевљењем оцијенили играње улога и начин презентације домаће задаће. Тиме је јасно показано да је ученицима на часу најважније каква је њихова улога у наставном процесу.

Радни дан су обиљежиле сљедеће карактеристике: савремена настава уз помоћ савремене технике (интерактивна табла, рачунари у склопу еУчионице); одступање од

разредно-предметно-часовног система; активност ученика је била потпуна током цијелог дана и на високом нивоу мисаоне ангажованости (уочавање, закључивање, истраживање, анализа, синтеза, вредновање, практично извођење...) у веселој атмосфери са очигледним задовољством ученика за рад; активности су се спонтано смјењивале тако да је цијели радни дан био динамичним и занимљив; рад, понашање, међусобни односи показују педагошку дослиједност у вођењу одјељења, када је у питању и образовни и васпитни рад; наставница је врло елоквентна, јасно се изражава, прецизно даје задатке, мотивационо утиче на ученике, похваљује, подстиче, помаже.

Евалуација огледног часа

У евалуацији огледног часа је учествовало шест посматрача и наставница као самоевалуатор. Сви учесници су наставни дан оцијенили као **ОГЛЕДНИ ЧАС**, са максималним оцјенама за сваку детерминанту успјешности наставног рада. На питање шта би истакли као посебну вриједност овог часа углавном је истицано: употреба савремене технологије, нова улога ученика у наставном процесу, педагошки однос наставнице према ученицима.

Правна поука: Примједбе на Записник достављају се Републичком педагошком заводу (Подручна канцеларија у Бијељини) у року од осам дана од дана пријема Записника.

Достављено

1. Наставнику
2. Школи
3. а/а

Др Маринко Савић, инспектор-просвјетни савјетник

